

Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).

Спеціальність – 281.

Державне управління: удосконалення та розвиток. 2023. № 2.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2023.2.15>

УДК 342.951:351.85]:069:930.85(477.86-75)

V. M. Tymkiv,

*к. держ. упр., доцент кафедри публічного управління та адміністрування,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6160-1892>

M. D. Zadorozhna,

*аспірант за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7811-0483>

**РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ІСТОРИКО-
КУЛЬТУРНИХ ЗАПОВІДНИКІВ ЦЕНТРАЛЬНИМИ ТА МІСЦЕВИМИ
ОРГАНАМИ ВЛАДИ
(НА ПРИКЛАДІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

V. Tymkiv,

PhD in Public Administration,

*Associate Professor of the Department of Public Management and Administration,
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas*

M. Zadorozhna,

Postgraduate student of Public Administration,

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

**REGULATION OF THE ACTIVITIES OF NATIONAL HISTORICAL AND
CULTURAL RESERVES BY CENTRAL AND LOCAL AUTHORITIES
(ON THE EXAMPLE OF IVANO-FRANKIVSK REGION)**

У статті досліджено практику виконання функцій управління (організації, регулювання, планування, обліку, контролю, та інше), наданими Законами України та іншими нормативними актами, органами державної влади, що реалізують державну політику у сфері охорони культурної спадщини, а також адміністрації національних історико-культурних заповідників України.

Через призму основних положень нормативно-правових актів, на основі розгляду документів із поточного архіву Національного заповідника «Давній Галич», авторами простежено діяльність заповідника, як культурно-освітнього та науково-дослідного закладу, який забезпечує охорону та популяризацію пам'яток культурної спадщини, розташованих на його території, із проведенням аналізу виконаних ним у встановленому законодавством робіт, для забезпечення ефективного функціонування установи.

Подано діючий Генеральний план розвитку Національного заповідника «Давній Галич».

The article explores the practices of performing management functions (organization, regulation, planning, control, accounting, etc.), as provided by the Laws of Ukraine and other normative acts, by state authorities that implement state policy in cultural heritage protection, as well as by administrations of national historic and cultural reserves of Ukraine.

Through the prism of the key legislative provisions and based on the review of documents from the current archive of the Davnii Halych National Reserve, the authors have traced the reserve's operations as a cultural, educational, and scientific research institution that ensures protection and promotion of cultural heritage sites located on its territory, together with analysis of its works performed in accordance with the legislation to ensure effective functioning of the institution.

The acting General Development Plan of the Davnii Halych National Reserve has been submitted.

The study of management and functioning system of historic and cultural reserves in Ukraine, including the Davnii Halych National Reserve in the town of Halych, the Ivano-Frankivsk region, requires detailed analysis.

All monuments discovered in the process of archaeological and architectural research on the territory of historical Halych and its surroundings are managed or overseen directly by the reserve and belong to the cultural heritage (of national or local significance) of Ukraine.

The efforts that contribute to the development of historic and cultural reserves covers a wide area, primarily: exploring, preserving, and promoting the history of Ukraine, as well as supporting tourism potential of the region. In view of this, the national and local authorities of Ukraine, as well as the administration of the reserve, face many tasks in terms of developing the state policy in cultural heritage protection in accordance with current regulatory documents.

Ключові слова: *історико-культурний заповідник, державне регулювання, комплекс пам'яток, генеральний план, заповідні території, охоронна зона, збереження та використання культурної спадщини.*

Keywords: *historical and cultural reserve, government regulation, complex of monuments, master plan, protected areas, security zone, preservation and use of cultural heritage.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. *Дослідження системи управління та функціонування історико-культурних заповідників в Україні, зокрема Національного заповідника «Давній Галич», який знаходиться у місті Галичі Івано-Франківської області, потребує детального аналізу.*

Усі пам'ятки, що виявлені у процесі археологічно-архітектурних досліджень на території літописного Галича та в його околицях знаходяться у прямому підпорядкуванні заповідника, або під його опікою та відносяться до культурної спадщини (національного, або місцевого значення) України.

Робота, що сприяє розвитку історико-культурних заповідників охоплює чималу сферу, передусім: пізнання, збереження та популяризацію історії України, а також сприяння туристичного потенціалу регіону. З огляду на це – перед центральними та місцевими органами влади України, а також перед адміністрацією заповідника стоїть безліч завдань для формування державної політики у сфері охорони культурної спадщини у відповідності до чинних нормативних документів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання охорони культурної спадщини, зокрема діяльність історико-культурних заповідників, аналізують більше науковці в галузі права, існують лише поодинокі дослідження у галузі публічного управління через аналіз формування державної політики у сфері охорони культурної спадщини, серед них: Т. Мазур, С. Сухенко, Т. Курило, А. Нашинець-Наумова, О. Батайлюк, О. Усенко, К. Гевель, О. Титова.

Окрім науковців у сфері державного управління та права також варто відзначити істориків, які сприяють активному розвитку наукових досліджень історії та археології історико-краєзнавчих заповідників, зокрема Національного заповідника «Давній Галич», а саме: С. Побуцький, Б. Томенчук, Я. Клюба, О. Береговський, В. Вуйцик, І. Кочкін, Ю. Лукомський та інші.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) – розгляд діяльності історико-культурних заповідників на основі нормативної бази України, на прикладі Національного заповідника «Давній Галич».

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до статті 33 Закону України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 № 1805-III «історико-культурний заповідник це – комплекс (ансамбль) пам'яток з усією сукупністю компонентів, що становить культурну, історичну та наукову цінність, просторово, планувально і функціонально виділений у структурі населеного пункту або локалізований поза його межами» [13].

У межах України знаходиться більше 60 історико-культурних заповідників національного та місцевого значення, деякі із них, такі як: Софія Київська, Києво-Печерський історико-культурний заповідник є частиною світової культурної спадщини та входять до списку ЮНЕСКО.

У своїй діяльності історико-культурні заповідники керуються Конституцією України, Законами України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 № 1805-III [13], «Про охорону археологічної спадщини» від 18.03.2004 № 1626-IV [12], «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 № 3038-VI [14]; наказом Міністерства культури України «Про затвердження Порядку обліку об'єктів культурної спадщини» від 11.03.2013 № 158 [8]; постановами Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць» від 13.03.2002 № 318 [7], «Про затвердження Порядку визначення категорій пам'яток» від 22.05.2019 № 452 [6], «Про затвердження порядку укладання охоронних договорів на пам'ятках культурної спадщини» від 22.12.2001 № 1768 [9] та іншими нормативними документами, внутрішнім положенням заповідника, а також ратифікованими Україною міжнародними актами у сфері збереження історико-культурної і природної спадщини, рекомендаціями ЮНЕСКО, Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць та Міжнародної ради Музеїв.

На території Івано-Франківської області знаходиться ансамбль пам'яток, з особливою культурно-історичною та науковою цінністю, що справив значний вплив на розвиток культури, архітектури, містобудування, безпосередньо пов'язаний з видатними історичними, у свій час державотворчими подіями: церква Св. Пантелеймона XII ст. (охор. № 248-Н), церква Різдва XIII-XVII ст. (охор. № 241-Н), Успенська Церква XV ст. (охор. № 245-Н), монастир Кармелітів XVIII ст. (охор. № 1153-Н), фундаменти 14-и літописних церков XII-XIII ст., фундаменти кафедрального Успенського собору XII ст. з місцем поховання князя Ярослава Осмомисла, літописна Галичина могила, фрагменти Галицького замку XIII-XVII ст., різночасові пам'ятки археології, охоронювані історико-ландшафтні заповідні зони, на основі якого постановою Кабінету Міністрів України «Про державний історико-культурний заповідник у м. Галичі Івано-Франківської області» від 08.02.1994 № 81 утворено заповідник [5]. Указом Президента України «Про національні заклади культури» від 11.10.1994

№ 587/94 Національному заповіднику «Давній Галич» надано статус національний [11]. До складу заповідника також входять: Музей історії давнього Галича, Музей-скансен народної архітектури і побуту Прикарпаття, Музей караїмської історії Прикарпаття.

Пункт 4 статті 33 Закону України «Про охорону культурної спадщини» обумовлює – будь-які види діяльності у межах історико-культурної заповідної території, що впливають або можуть негативно вплинути на стан збереження об'єктів культурної спадщини забороняються. Будівельні, архітектурні, меліоративні, земляні роботи, проведення масових і видовищних заходів та інше у межах історико-культурного заповідника здійснюються лише за погодженням з органом, до сфери управління якого належить історико-культурний заповідник, а у межах історико-культурної заповідної території – за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, на підставі висновку органу, що забезпечує дотримання режиму історико-культурної заповідної території [13].

Національний заповідник «Давній Галич» – є об'єктом державної власності та належить до сфери управління Міністерства культури та інформаційної політики України на підставі розпоряджень Кабінету Міністрів України від 27.12.2019 № 1419-р «Деякі питання управління Міністерством культури та інформаційної політики об'єктами державної власності» від 23.01.2020 № 53-р, зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2020 № 231 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України щодо діяльності Міністерства культури та інформаційної політики України» [3].

Також, у Івано-Франківській обласній державній адміністрації, при управлінні культури, національностей та релігій діє сектор з питань охорони культурної спадщини, який приймає рішення щодо охорони пам'яток культурної спадщини місцевого значення, припинення робіт на пам'ятках культурної спадщини, їх територіях та в зонах охорони, якщо ці роботи проводяться за відсутності затверджених або погоджених з відповідним

органом охорони культурної спадщини програм та проектів, передбачених Законом України «Про охорону культурної спадщини» дозволів або з відхиленням від них; укладає охоронні договори на пам'ятки культурної спадщини та призначає відповідні охоронні заходи щодо пам'яток місцевого значення та їхніх територій у разі виникнення загрози їх руйнування або пошкодження внаслідок дії природних факторів або будь-яких робіт [4]. У разі виникнення питань, що відносяться до пам'яток місцевого значення, які перебувають на території заповідника та належать до сфери повноважень місцевих органів влади, обласне управління здійснює свої функції у межах визначених законом.

Відповідно до пункту 5 статті 33 Закону України «Про Охорону культурної спадщини» наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 01.06.2022 № 1867 затверджено Положення про Національний заповідник «Давній Галич», що санкціонує основні види діяльності заповідника: у сфері охорони пам'яток культурної спадщини; обліку та збереження музейних фондів; науково-дослідної роботи; культурно-просвітницької роботи; музейно-експозиційної роботи; архівної та бібліотечної роботи; видавничої діяльності; роботи з громадськістю та є основним внутрішнім документом, який регулює діяльність заповідника.

Заповідник є юридичною особою, веде самостійний баланс, має рахунки в органах Державної казначейської служби України, фірмові бланки зі своїм найменуванням, власну печатку із зображенням Державного Герба України і своїм найменуванням. Також, Заповідник може мати торгову марку (емблему), зареєстровану у встановленому законодавством порядку [3, с. 5].

Міністерство культури та інформаційної політики України, як орган управління заповідника, утворило адміністрацію Національного заповідника «Давній Галич». Відповідно до Типового положення про адміністрацію історико-культурного заповідника, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 452, адміністрація повинна забезпечувати дотримання режиму історико-культурного заповідника та проводити здійснення заходів щодо охорони і збереження об'єктів історико-культурного

заповідника, збереження і відтворення традиційного характеру його середовища; провадження культурно-освітньої, науково-дослідної діяльності у сфері охорони культурної спадщини та музейної справи, а також туристичної діяльності [10].

Керівники адміністрацій укладають контракт терміном на п'ять років за результатами проходження конкурсу, порядок проведення якого прописаний у Законі України «Про культуру» .

До повноважень адміністрації історико-культурного заповідника входить: складання облікової документації та документації для державної реєстрації об'єктів культурної спадщини після їх виявлення, фіксації та класифікації; виявлення стану пошкодження, руйнування, загрози або можливої загрози пошкодження чи руйнування об'єктів історико-культурного заповідника та інформує про це відповідний орган охорони культурної спадщини; здійснює науково-методичне керівництво проведенням робіт з дослідження, консервації, реабілітації, реставрації, ремонту, пристосування і музеєфікації пам'яток та інших робіт на території історико-культурного заповідника та в зонах його охорони; розглядає можливість розміщення реклами на території історико-культурного заповідника та в зонах його охорони і надає висновки відповідному органу охорони культурної спадщини; вживає заходи для запобігання і припинення порушення вимог законодавства про охорону культурної спадщини, а також для усунення негативних наслідків і відшкодування шкоди, завданої такими порушеннями [13]; визначати правила поведінки відвідувачів заповідника [3]

Структура і штатний розпис заповідника визначаються його директором у межах доведеного в усталеному порядку фонду заробітної плати та чисельності, і затверджуються органом управління до сфери якого належить.

Структурні підрозділи та працівники діють на підставі положень та посадових інструкцій, які затверджуються директором.

Забезпечення функціонування та контроль за діяльністю заповідника здійснює також наглядова рада, склад якої затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням органу управління. Члени Ради виконують свої обов'язки

на громадських засадах і не можуть перебувати у трудових відносинах із Заповідником.

До функцій наглядової ради належить: заслухування звітів керівництва заповідника про його діяльність, використання державного майна та бюджетних коштів; внесення на розгляд керівництва заповідника пропозицій про напрями покращення його діяльності; у разі виявлення недоліків у діяльності заповідника щодо ефективного використання та збереження державного майна і цільового використання бюджетних коштів інформування керівництва органу управління для прийняття відповідних рішень; звітує щороку перед органом управління про результати діяльності наглядової ради, загальні результати фінансово-господарської діяльності заповідника та вжиті заходи для досягнення його мети [3, с. 12-13].

До структури заповідника входять: науково-дослідні відділи та сектори, науковий архів, наукова бібліотека, адміністративно-господарські служби та інші підрозділи, що забезпечують його діяльність. Структура може змінюватися відповідно до потреб реалізації завдань заповідника та плану організації його території. Заповідник утворює вчену раду та інші ради для розгляду питань охорони об'єктів культурної спадщини. Всі дорадчі органи при заповіднику діють на підставі положень, які затверджуються керівником заповідника. Склад дорадчих органів затверджується директором заповідника за погодження з органом управління до якого належить [3, с. 6].

На замовлення адміністрації заповідника Українським регіональним науково-реставраційним інститутом «Укрзахідпроектреставрація» виготовлено генеральний план розвитку заповідника (див. Рис.1) затверджений наказом Державної служби охорони культурної спадщини «Про затвердження Генерального плану розвитку Національного заповідника «Давній Галич» від 15.08.2005 № 13 [1]. План окреслює: території заповідника, межі історичного ареалу, комплексну охоронну зону пам'яток архітектури (національного, місцевого значення), території пам'яток археології; позначає об'єкти, які перебувають на балансі заповідника: пам'ятки архітектури, пам'ятки археології, пам'ятки історії та меморіали, пам'ятки монументального мистецтва, пам'ятки

природи, громадські будівлі; окремі екземпляри пам'яток природи, заповідну зону Галицького регіонального ландшафтного парку, ділянки природного ландшафту, що охороняється, територію музею народної архітектури, меморіальні комплекси, сельбищні території, промислові та складські території, смугу відводу залізниці, основні архітектурні домінанти, напрямки сприйняття ландшафту, та архітектурних домінант, оглядові майданчики.

Проект Генерального плану виготовлено на основі: Історико-архітектурного опорного плану та проекті охоронних зон м. Галича (Львівський філіал інституту «Укрпроектреставрація», 1991 р.); Генерального плану Національного заповідника «Давній Галич» (Містопроект, м. Львів, 1995 р.); Історико-архітектурного опорного плану Національного заповідника «Давній Галич» (Укрзахідпроектреставрація, Львів, 1997 р.); державного реєстру пам'яток археології Івано-Франківської області (Івано-Франківськ, 2001 р.); матеріалів проектів реставрації окремих пам'яток, які знаходяться на території заповідника, виконані інститутом «Укрзахідпроектреставрація» та розроблено у відповідності з законами України та іншими нормативними документами [1].

На даний час, діючий Генеральний план розвитку заповідника залишається актуальним, проте деякі дані уже застарілі та потребують оновлення. Адміністрація та наукові співробітники заповідника активно працюють у цьому руслі задля збереження та розвитку заповідної території. У 2023 році планується відзначення 1125-річчя м. Галича Івано-Франківською обласною радою прийнято обласну комплексну програму «Відзначення 1125-річчя від часу першої згадки про місто Галич» на 2022-2023 роки, затверджену рішенням обласної ради від 10.09.2021 № 230-9/2021 (зі змінами) [2], відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», яка, на прохання дирекції Заповідника, передбачає виділення коштів із обласного бюджету на розробку та затвердження плану організації території Національного заповідника «Давній Галич».

Висновки. Розглянувши нормативну базу України, бачимо достатнє правове забезпечення для формування роботи історико-культурних заповідників. Розібравши положення Національного заповідника «Давній

Галич», прослідкувавши за основними видами його діяльності, можна стверджувати про високий рівень відповідальності адміністрації заповідника над дотриманням вимог законодавства на заповідній території, а також здійснення координації органами влади за використання та збереженням охоронних зон.

Рис. 1. Генеральний план розвитку Національного заповідника «Давній Галич»

Література

1. Генеральний план розвитку Національного заповідника «Давній Галич» у м. Галичі Івано-Франківської області (продовження робіт). Пояснююча записка. Том III книга 2. Шифр № 67-2004. Львів, 2004-2005. Галич. Національний заповідник «Давній Галич». Ф. 1. Оп. 2. Спр. 78. Арк. 39.
2. Обласна комплексна програма «Відзначення 1125-річчя від часу першої згадки про місто Галич» на 2022-2023 роки, затверджену рішенням обласної ради від 10.09.2021 № 230-9/2021 (зі змінами). Івано-Франківськ. Поточний архів управління культури, національностей та релігій Івано-Франківської обласної державної адміністрації. Ф. 5. Оп. 18. Спр. 7. Арк. 42.
3. Положення про Національний заповідник «Давній Галич» (нова редакція). Галич. Національний заповідник «Давній Галич». Ф. 3. Оп. 4. Спр. 12. Арк. 17.
4. Положення про управління культури, національностей та релігій обласної державної адміністрації : розпорядження Івано-Франківської обласної державної адміністрації від 17.04.2019 р. № 158. URL: <https://www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/documentu-2021/polozhenmya-kultura-2019.pdf>.
5. Про державний історико-культурний заповідник у м. Галичі Івано-Франківської області : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.02.1994 № 81. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/81-94-%D0%BF#Text>.
6. Про затвердження Порядку визначення категорій пам'яток : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 р. № 452. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/452-2019-%D0%BF#Text>.
7. Про затвердження порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318-2002-%D0%BF#Text>.

8. Про затвердження Порядку обліку об'єктів культурної спадщини : наказ Міністерства культури України від 11.03.2013 р. № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0528-13#Text>.

9. Про затвердження Порядку укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2001 р. № 1768. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-2001-%D0%BF#Text>.

10. Про затвердження Типового положення про адміністрацію історико-культурного заповідника: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 р. № 452 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/452-2013-%D0%BF#top>.

11. Про національні заклади культури : Указ Президента України від 11.10.1994 № 587/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587/94#Text>.

12. Про охорону археологічної спадщини : Закон України від 18.03.2004 р. № 1626-IV. Дата оновлення: 12.12.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1626-15#Text>.

13. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 08.06.2000 р. № 1805-III. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>.

14. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>.

References

1. National preserve "Ancient Halych" (2004), Heneral'nyj plan rozvytku Natsional'noho zapovidnyka «Davnij Halych» u m. Halychi Ivano-Frankivs'koi oblasti (prodovzhennia robit). Poiasniuiucha zapyska [General plan for the development of the National Reserve "Davnii Halych" in the city of Halych, Ivano-Frankivsk region (continuation of work). Explanatory note], Natsional'nyj zapovidnyk «Davnij Halych», Halych, Ukraine.

2. Ivano-Frankivsk Regional State Administration (2021), Oblasna kompleksna prohrama «Vidznachennia 1125-richchia vid chasu pershoi zghadky pro misto Halych» na 2022-2023 roky [Regional comprehensive program "Commemoration of the 1125th anniversary of the first mention of the city of Halych" for 2022-2023], Potochnyj arkhiv upravlinnia kul'tury, natsional'nostej ta relihij Ivano-Frankivs'koi oblasnoi derzhavnoi administratsii, Ivano-Frankivs'k, Ukraine.

3. National preserve “Ancient Halych” (2004), Polozhennia pro Natsional'nyj zapovidnyk «Davnij Halych» (nova redaktsiia) [Regulations on the National Reserve "Davnii Halych" (new edition)], Natsional'nyj zapovidnyk «Davnij Halych», Halych, Ukraine.

4. Ivano-Frankivsk Regional State Administration (2019), “Regulations on the management of culture, nationalities and religions of the regional state administration”, available at: <https://www.if.gov.ua/storage/app/sites/24/documentu-2021/polozhenmya-kultura-2019.pdf> (Accessed 25 Jan 2023).

5. Cabinet of Ministers of Ukraine (1994), Resolution “About the state historical and cultural reserve in Halychi, Ivano-Frankivsk region”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/81-94-%D0%BF#Text> (Accessed 25 Jan 2023).

6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2019), Resolution “On the approval of the Procedure for determining the categories of monuments”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/452-2019-%D0%BF#Text> (Accessed 25 Jan 2023).

7. Cabinet of Ministers of Ukraine (2002), Resolution “On approval of the procedure for determining the limits and regimes of the use of historical areas of settlements, restrictions on economic activity on the territory of historical areas of settlements”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318-2002-%D0%BF#Text> (Accessed 25 Jan 2023).

8. Cabinet of Ministers of Ukraine (2013), Resolution “On approval of the Procedure for accounting of objects of cultural heritage”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0528-13#Text> (Accessed 25 Jan 2023).

9. Cabinet of Ministers of Ukraine (2001), Resolution “On the approval of the Procedure for concluding protective contracts for monuments of cultural heritage”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-2001-%D0%BF#Text> (Accessed 25 Jan 2023).

10. Cabinet of Ministers of Ukraine (2013), Resolution “On the approval of the Model Regulation on the administration of the historical and cultural reserve”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/452-2013-%D0%BF#top> (Accessed 25 Jan 2023).

11. President of Ukraine (1994), Decree “About national cultural institutions”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587/94#Text> (Accessed 25 Jan 2023).

12. Verkhovna Rada of Ukraine (2004), The Law of Ukraine “On Protection of Archaeological Heritage”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1626-15#Text> (Accessed 25 Jan 2023).

13. Verkhovna Rada of Ukraine (2000), The Law of Ukraine “On Protection of Cultural Heritage”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text> (Accessed 25 Jan 2023).

14. Verkhovna Rada of Ukraine (2011), The Law of Ukraine “On Regulation of City Planning Activity”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text> (Accessed 25 Jan 2023).

Стаття надійшла до редакції 20.02.2023 р.